Euroopa Parlament
2019-2024

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

2023/0311(COD)

20.11.2023

ARVAMUSE PROJEKT

Esitaja: naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

Saaja: tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega luuakse Euroopa puudega isiku kaart ja Euroopa puudega isiku parkimiskaart
COM(2023)0512 - C9 - 0328/2023

Arvamuse koostaja: Rosa Estaràs Ferragut

PA_Legam

MUUDATUSETTEPANEKUD

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon palub vastutaval tööhõive- ja sotsiaalkomisjonil võtta arvesse järgmist:

Muudatusettepanek 1
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(6) ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni eesmärk on edendada, kaitsta ja tagada kõigi inimõiguste ja põhivabaduste täielikku ja võrdset teostamist kõigi puuetega inimeste poolt ning edendada lugupidamist nende loomupärase väärikuse suhtes, tagades seeläbi nende täieliku ja tõhusa osalemise ühiskonnas teistega võrdsetel alustel. ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonis tunnistatakse ka seda, kui oluline on võtta asjakohaseid meetmeid, et tagada puuetega inimestele juurdepääs.	(6) ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni eesmärk on edendada, kaitsta ja tagada kõigi inimõiguste ja põhivabaduste täielikku ja võrdset teostamist kõigi puuetega inimeste poolt ning edendada lugupidamist nende loomupärase väärikuse suhtes, tagades seeläbi nende täieliku ja tõhusa osalemise ühiskonnas teistega võrdsetel alustel. ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonis tunnistatakse ka seda, kui oluline on võtta asjakohaseid meetmeid, et tagada puuetega inimestele ***üldine*** juurdepääs ***ja tagada puuetega inimestele võimalikult sõltumatu isiklik liikuvus***.

Or. en

Selgitus

Ensuring universal accessibility. According to Article 9 of the CRPD, the European Disability Card should be issued on a tangible and digital medium, in both cases universally accessible, including cognitive accessibility conditions. Ensuring universal accessibility. According to Article 9 of the CRPD, the European Disability Card should be issued on a tangible and digital medium, in both cases universally accessible, including cognitive accessibility conditions. Non-discrimination of persons with disabilities. Persons with disabilities should enjoy all rights on the same basis as others. This includes being able to enjoy the free movement of persons without obstacles to their movement and with the individual support that each person needs.

Muudatusettepanek 2
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(7a) Puuetega inimeste õiguste konventsiooni artiklis 5 sätestatud võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise mandaat on oluline, kuna Euroopa puudega isiku kaardi eesmärk on kiiremini saavutada puuetega inimeste võrdõiguslikkus üldise tunnustamise kaudu ELis, selle liikmesriikides ja nende vahel.

Or. en

Selgitus

Puuetega inimeste õiguste konventsiooni mandaadi järelmeetmed. Euroopa puudega isiku kaarti tuleb reguleerida kooskõlas rahvusvahelise puuetega inimeste õiguste konventsiooniga, mis on kõigi artiklite osas Euroopa Liidule siduv rahvusvaheline leping. Puuetega inimeste mittediskrimineerimine. Puuetega inimestel peaksid olema kõik õigused teistega võrdsetel alustel. See hõlmab võimalust kasutada isikute vaba liikumist takistusteta ja individuaalse toetusega, mida iga isik vajab.

Muudatusettepanek 3
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 8 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(8a) Puuetega inimeste õiguste konventsiooni artiklis 18, mis käsitleb liikumisvabadust ja kodakondsust, on sätestatud, et osalisriigid tunnistavad puuetega inimeste õigust liikumisvabadusele, vabadusele valida elukohta ning omada kodakondsust teistega võrdsetel alustel, sealhulgas tagades, et puuetega inimestelt ei võeta puude alusel võimalust omandada, omada ja kasutada oma kodakondsust või isikut tõendavaid dokumente või kasutada seonduvaid menetlusi, näiteks immigratsioonimenetlust, mis võivad olla vajalikud liikumisvabaduse õiguse teostamise võimaldamiseks.

Or. en

Selgitus

Puuetega inimeste õiguste konventsiooni mandaadi järelmeetmed. Euroopa puudega isiku kaarti tuleb reguleerida kooskõlas rahvusvahelise puuetega inimeste õiguste konventsiooniga, mis on kõigi artiklite osas Euroopa Liidule siduv rahvusvaheline leping. Puuetega inimeste mittediskrimineerimine. Puuetega inimestel peaksid olema kõik õigused teistega võrdsetel alustel. See hõlmab võimalust kasutada isikute vaba liikumist takistusteta ja individuaalse toetusega, mida iga isik vajab.

Muudatusettepanek 4
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 12 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(12a) Naiseks olemine on tegur, mis mõjutab kõiki mõõtmeid, sealhulgas liikuvust ja vaba liikumist, ning seetõttu tuleb seda arvesse võtta, et see õigusakt aitaks tunnustada puuetega naiste ja tütarlaste, puuetega inimeste emade ja hooldajate õigusi ning kaitsta neid intersektsionaalse diskrimineerimise eest.

Or. en

Selgitus

Puuetega naiste kaitset tuleb tugevdada. Puuetega naised ja tütarlapsed, puuetega inimeste emad ja hooldajad on elanikkonnarühm, kellel on läbipõimunud tegurite tõttu suurem tõrjutuse oht.

Muudatusettepanek 5
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 13 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(13a) Euroopa Liit on ratifitseerinud naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni (Istanbuli konventsioon).

Selgitus

Puuetega naiste kaitset tuleb tugevdada. Euroopa puudega isiku kaart peaks hõlmama eelisseisundit puuetega naistele ja tütarlastele, kes on vägivalla ja väärkohtlemise ohvrid, pöörates neile kui kõige suuremas ohus olijatele kiiresti tähelepanu, et oleks võimalik võtta ennetavaid meetmeid.

Muudatusettepanek 6
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(15) Lisaks ***füüsilistele*** ja ***muudele*** takistustele juurdepääsul nii avalikele kui ka eraruumidele on suured kulud peamine tegur, mis pärsib paljude puuetega inimeste reisimist,[48] kuna neil on erivajadused ning nad võivad vajada ka neid saatvaid või abistavaid isikuid, sealhulgas neid, keda tunnustatakse siseriiklike õigusaktide või tavade kohaselt isiklike abistajatena, mistõttu nende reisikulud on puueteta inimeste reisikuludest suuremad[49]. Puudestaatuse mittetunnustamine teistes liikmesriikides võib piirata nende juurdepääsu eritingimustele, nagu tasuta juurdepääs, vähendatud tariifid või eeliskohtlemine, ning see mõjutab nende reisikulusid, elu ja valikuid.	(15) Lisaks ***nähtavatele*** ja ***nähtamatutele*** takistustele juurdepääsul nii avalikele kui ka eraruumidele on suured kulud peamine tegur, mis pärsib paljude puuetega inimeste reisimist,[48] kuna neil on erivajadused ning nad võivad vajada ka neid saatvaid või abistavaid isikuid, sealhulgas neid, keda tunnustatakse siseriiklike õigusaktide või tavade kohaselt isiklike abistajatena, mistõttu nende reisikulud on puueteta inimeste reisikuludest suuremad[49]. Puudestaatuse mittetunnustamine teistes liikmesriikides võib piirata nende juurdepääsu eritingimustele, nagu tasuta juurdepääs, vähendatud tariifid või eeliskohtlemine, ning see mõjutab nende reisikulusid, elu ja valikuid. ***Samuti tekitavad diskrimineerivat käitumist puudulikud teadmised füüsilise, psühhosotsiaalse, kognitiivse ja sensoorse juurdepääsu kohta.***
[48] Findings from Final Report based on Survey targeted at EU-level CSOs (ELi tasandi kodanikuühiskonna organisatsioonidele suunatud uuring); Shaw ja Coles, „Disability, holiday making and the tourism industry in the UK: a preliminary survey“, 25(3) Tourism Management (2004) 397–403; Eugénia	[48] Findings from Final Report based on Survey targeted at EU-level CSOs (ELi tasandi kodanikuühiskonna organisatsioonidele suunatud uuring); Shaw ja Coles, „Disability, holiday making and the tourism industry in the UK: a preliminary survey“, 25(3) Tourism Management (2004) 397–403; Eugénia

Lima Devile ja Andreia Antunes Moura (2021), Travel by People With Physical Disabilities: Constraints and Influences in the Decision-Making Process.	Lima Devile ja Andreia Antunes Moura (2021), Travel by People With Physical Disabilities: Constraints and Influences in the Decision-Making Process.
[49] McKercher ja Darcy (2018), Re-conceptualizing barriers to travel by people with disabilities, Tourism Management Perspectives, 59–66. [More for Explanatory Memorandum?]	[49] McKercher ja Darcy (2018), Re-conceptualizing barriers to travel by people with disabilities, Tourism Management Perspectives, 59–66. [More for Explanatory Memorandum?]

Or. en

Selgitus

Ensuring universal accessibility. Under Article 9 of the CRPD, the European Disability Card should be issued on a universal tangible and digital medium, including cognitive accessibility conditions, to avoid indeterminacy and discriminatory situations for persons with disabilities who are victims of barriers that do not have to do with physical aspects (such as persons with mental health problems) and which, if not specified, will continue to be committed, since the question of what is or is not a barrier will be subject to the subjective interpretation of those who have to implement the rule.

Muudatusettepanek 7
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 16 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(16a) Tuleb võidelda suure teadmatusega psühhosotsiaalsest juurdepääsetavusest, mille tõttu ei võeta individuaalseid ega struktuurimeetmeid, et kõrvaldada seda takistavad tõkked, sealhulgas suhtumis-, haldus- ja süsteemsed või sümboolsed tõkked, et aidata võidelda häbimärgistamise ja eelarvamuste vastu, mis põhjustavad diskrimineerimist, vägivalda, kuritarvitamist, sotsiaalset tõrjutust ja segregatsiooni, mis takistavad puuetega inimeste õiguste tõhusat kasutamist ega soodusta nende autonoomia, tahte ja eelistuste austamist.

Or. en

Selgitus

Puuetega naiste kaitset tuleb tugevdada. Euroopa puudega isiku kaart peaks hõlmama eelisseisundit puuetega naistele ja tütarlastele, kes on vägivalla ja väärkohtlemise ohvrid, pöörates neile kui kõige suuremas ohus olijatele kiiresti tähelepanu, et oleks võimalik võtta ennetavaid meetmeid.

Muudatusettepanek 8
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(19) Nõukogu soovituses 98/376/EÜ[51] on esitatud Euroopa puuetega isikutele mõeldud parkimiskaardi näidis, mis on hõlbustanud parkimiskaardi tunnustamist kõigis liikmesriikides**.** Kuid selle rakendamine ja riiklike konkreetsete täienduste lisamine soovitatud näidisele või näidisest kõrvale kaldumine on kaasa toonud erinevate kaartide kasutuselevõtu. See takistab kaartide piiriülest tunnustamist kõigis liikmesriikides ning pärsib parkimiskaardi omanikest puuetega inimeste juurdepääsu puuetega inimestele ette nähtud parkimistingimustele ja -rajatistele teistes liikmesriikides. Lisaks ei ole nõukogu soovitust ajakohastatud, et võtta arvesse tehnoloogia ja digitaliseerimise arengut. Liikmesriikidel on probleeme ka kaartide võltsimise ja pettusega, sest vorming on tavaliselt üsna lihtne ja kergesti võltsitav ning liikmesriigiti erinev, mis omakorda raskendab kontrollimist.	(19) Nõukogu soovituses 98/376/EÜ[51] on esitatud Euroopa puuetega isikutele mõeldud parkimiskaardi näidis, mis on hõlbustanud parkimiskaardi tunnustamist kõigis liikmesriikides**,** kuid selle rakendamine ja riiklike konkreetsete täienduste lisamine soovitatud näidisele või näidisest kõrvale kaldumine on kaasa toonud erinevate kaartide kasutuselevõtu. See takistab kaartide piiriülest tunnustamist kõigis liikmesriikides ning pärsib parkimiskaardi omanikest puuetega inimeste juurdepääsu puuetega inimestele ette nähtud parkimistingimustele ja -rajatistele teistes liikmesriikides. Lisaks ei ole nõukogu soovitust ajakohastatud, et võtta arvesse tehnoloogia ja digitaliseerimise arengut. Liikmesriikidel on probleeme ka kaartide võltsimise ja pettusega, sest vorming on tavaliselt üsna lihtne ja kergesti võltsitav ning liikmesriigiti erinev, mis omakorda raskendab kontrollimist. ***Teenustele peaks olema kohe juurdepääs, ilma et teise riiki kolimise korral oleks vaja uut taotlust.***
[51] Nõukogu 4. juuni 1998. aasta soovitus puuetega inimeste parkimiskaardi kohta (EÜT L 167, 12.6.1998, lk 25), mida on kohandatud nõukogu 3. märtsi 2008. aasta soovitusega seoses Bulgaaria Vabariigi, Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi,	[51] Nõukogu 4. juuni 1998. aasta soovitus puuetega inimeste parkimiskaardi kohta (EÜT L 167, 12.6.1998, lk 25), mida on kohandatud nõukogu 3. märtsi 2008. aasta soovitusega seoses Bulgaaria Vabariigi, Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi,

Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Rumeenia, Sloveenia Vabariigi ja Slovakkia Vabariigi ühinemisega (ELT L 63/43, 7.3.2008).	Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Rumeenia, Sloveenia Vabariigi ja Slovakkia Vabariigi ühinemisega (ELT L 63/43, 7.3.2008).

Or. en

Selgitus

Puuetega inimeste mittediskrimineerimine. Puuetega inimestel peaksid olema kõik õigused teistega võrdsetel alustel. See hõlmab võimalust kasutada isikute vaba liikumist takistusteta ja individuaalse toetusega, mida iga isik vajab.

Muudatusettepanek 9
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 24

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(24) Eritingimuste või eeliskohtlemise näited on tasuta juurdepääs, vähendatud tariifid, tasuliste teede/sildade/tunnelite vähendatud tasud või kasutusmaksud, eelisjuurdepääs, parkides ja muudes avalikes kohtades ettenähtud istekohad, juurdepääsetavad istekohad kultuuri- või avalikel üritustel, isiklik abi, abiloomad, abistamine rannas vette minekul, tugi (nt punktkirja, audiogiidide, viipekeelse tõlke kättesaadavus), abivahendite või abi pakkumine, ratastooli laenutamine, ujuva ratastooli laenutamine, kättesaadavas vormingus turismiteabe olemasolu, skuutri kasutamine teedel või ratastooli kasutamine jalgrattaradadel, ilma et seejuures peaks trahvi maksma jne. Parkimistingimused ja -rajatised hõlmavad laiendatud või reserveeritud parkimiskohti. Reisijateveoteenuste puhul võivad lisaks puuetega inimestele mõeldud eritingimustele või eeliskohtlemisele ja riiklike õigusnormide või tavade kohaselt reisida abiloomad, isiklikud abistajad või muud puudega isikuid (või piiratud liikumisvõimega isikuid) saatvad või abistavad isikud tasuta või istuda, kui see on teostatav, puudega isiku kõrval.	(24) Eritingimuste või eeliskohtlemise näited on tasuta juurdepääs, vähendatud tariifid, tasuliste teede/sildade/tunnelite vähendatud tasud või kasutusmaksud, eelisjuurdepääs, parkides ja muudes avalikes kohtades ettenähtud istekohad, juurdepääsetavad istekohad kultuuri- või avalikel üritustel, isiklik abi, abiloomad, abistamine rannas vette minekul, tugi (nt punktkirja, audiogiidide, viipekeelse tõlke kättesaadavus), abivahendite või abi pakkumine, ratastooli laenutamine, ujuva ratastooli laenutamine, kättesaadavas vormingus turismiteabe olemasolu, skuutri kasutamine teedel või ratastooli kasutamine jalgrattaradadel, ilma et seejuures peaks trahvi maksma jne. Parkimistingimused ja -rajatised hõlmavad laiendatud või reserveeritud parkimiskohti. Reisijateveoteenuste puhul võivad lisaks puuetega inimestele mõeldud eritingimustele või eeliskohtlemisele ja riiklike õigusnormide või tavade kohaselt reisida abiloomad, isiklikud abistajad või muud puudega isikuid (või piiratud liikumisvõimega isikuid) saatvad või abistavad isikud tasuta või istuda, kui see on teostatav, puudega isiku kõrval.

Liikuvuse tagamiseks tõhusate meetmete vastuvõtmisel tuleb võtta arvesse eri ühistranspordivahendite (rong, lennuk jne) juurdepääsetavust puuetega inimeste jaoks, kes peavad kasutama oma ratastooli nende ohutuse tagamiseks vajaliku spetsialiseerumise tõttu.

Or. en

Selgitus

Puuetega inimeste mittediskrimineerimine. Puuetega inimestel peaksid olema kõik õigused teistega võrdsetel alustel. See hõlmab võimalust kasutada isikute vaba liikumist takistusteta ja individuaalse toetusega, mida iga isik vajab. Tagatakse puuetega inimeste õiguste konventsiooni artikli 9 kohane üldine juurdepääsetavus kooskõlas eelmiste muudatusettepanekutega.

Muudatusettepanek 10
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 28 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(28a) On hädavajalik võtta arvesse soolist vägivalda, millega Euroopa puuetega naised ja tütarlapsed kõige rohkem kokku puutuvad. See tähendab, et kogu ELis tuleb tagada juurdepääs vahenditele, mehhanismidele ja hüvedele, et selle probleemiga võidelda ja seda leevendada ning vastata vägivalla, kuritarvitamise ja väärkohtlemise ohvriks langenud puuetega naiste ja tütarlaste, emade ja hooldajate kaitse- ja toetusvajadustele.

Or. en

Selgitus

Puuetega naiste kaitset tuleb tugevdada. Euroopa puudega isiku kaart peaks hõlmama eelisseisundit puuetega naistele ja tütarlastele, kes on vägivalla ja väärkohtlemise ohvrid, pöörates neile kui kõige suuremas ohus olijatele kiiresti tähelepanu, et oleks võimalik võtta ennetavaid meetmeid.

Muudatusettepanek 11
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 36 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(36a) Liikuvuse tagamiseks tõhusate meetmete vastuvõtmisel tuleb võtta arvesse eri ühistranspordivahendite (rong, lennuk jne) juurdepääsetavust puuetega inimeste jaoks, kes peavad kasutama oma ratastooli nende ohutuse tagamiseks vajaliku spetsialiseerumise tõttu.

Or. en

Selgitus

Puuetega inimeste mittediskrimineerimine. Puuetega inimestel peaksid olema kõik õigused teistega võrdsetel alustel. See hõlmab võimalust kasutada isikute vaba liikumist takistusteta ja individuaalse toetusega, mida iga isik vajab.

Muudatusettepanek 12
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt a a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	aa) tingimused, mis on vajalikud selleks, et edendada puuetega inimeste võrdsust ja aidata kaasa nende vabale liikumisele ELis, ilma takistusteta vabale liikumisele ja pakkudes igale isikule vajalikku individuaalset tuge, laiendades vaba liikumist, mis on ELi põhialus, kõigile puuetega inimestele, kes on seni selles osas eriti ebasoodsas olukorras.

Or. en

Selgitus

Puuetega inimeste õiguste konventsiooni mandaadi järelmeetmed. Euroopa puudega isiku kaarti tuleb reguleerida kooskõlas rahvusvahelise puuetega inimeste õiguste konventsiooniga, mis on kõigi artiklite osas Euroopa Liidule siduv rahvusvaheline leping.

Muudatusettepanek 13
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõige 1 – taane 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– teabe- ja nõustamisteenused puuetega naistele, pöörates erilist tähelepanu vägivalla ja kuritarvitamise ohvriks langenud naistele ja tütarlastele.

Or. en

Selgitus

Puuetega naiste kaitset tuleb tugevdada. Euroopa puudega isiku kaart peaks hõlmama eelisseisundit puuetega naistele ja tütarlastele, kes on vägivalla ja väärkohtlemise ohvrid, pöörates neile kui kõige suuremas ohus olijatele kiiresti tähelepanu, et oleks võimalik võtta ennetavaid meetmeid.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõige 1 – taane 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– kaitseteenused humanitaarhädaolukordades ja ohuolukordades.

Or. en

Selgitus

Puuetega inimeste mittediskrimineerimine. Puuetega inimestel peaksid olema kõik õigused teistega võrdsetel alustel. Meie arvates on ettepanek väga selge ja üksikasjalik nende valdkondade määratlemisel, mis ei kuulu direktiivi kohaldamisalasse (artikli 2 lõige 2). Teisest küljest on tekst ebaselge nende valdkondade määratlemisel, kus direktiivi kohaldatakse (artikli 2 lõige 1), ja jätab võimalusi erinevaks tõlgendamiseks. Meie arvates peaks ettepanek olema selgem, et vältida lubamatuid ülevõtmisi, mis kahjustavad direktiivi eesmärki.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõige 1 – taane 3 c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– õigusteenused, sealhulgas tasuta õigusabi.

Or. en

Selgitus

Puuetega inimeste mittediskrimineerimine. Puuetega inimestel peaksid olema kõik õigused teistega võrdsetel alustel. Meie arvates on ettepanek väga selge ja üksikasjalik nende valdkondade määratlemisel, mis ei kuulu direktiivi kohaldamisalasse (artikli 2 lõige 2). Teisest küljest on tekst ebaselge nende valdkondade määratlemisel, kus direktiivi kohaldatakse (artikli 2 lõige 1), ja jätab võimalusi erinevaks tõlgendamiseks. Meie arvates peaks ettepanek olema selgem, et vältida lubamatuid ülevõtmisi, mis kahjustavad direktiivi eesmärki.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõige 1 – taane 3 d (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	– puude tunnustamine institutsioonides, ametiasutustes ja poliitikas, mida edendavad kõik Euroopa Liidu asutused, eelkõige ELi liikuvusprogrammides (nagu ERASMUS+ ja muud sarnased programmid). ELi liikuvusprogrammide puhul pikendatakse kestust vähemalt ühe õppeaastani.

Or. en

Selgitus

Persons with disabilities should enjoy all rights on the same basis as others. The proposal is very clear and detailed in defining those areas, which do not fall within the scope of the directive (Article 2(2)). The text is ambiguous in defining the areas where it does apply(Article 2(1)). The proposal should be more explicit in order to avoid unwarranted transpositions that undermine the objective of the directive. It is essential that the duration should be at least one academic year. Similarly, a person with a disability who moves to another Member State will be able to benefit from this recognition.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõige 2 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	ca) Käesoleva lõike sätteid ei kohaldata juhul, kui puuetega inimesed kolivad töötamise või õppimise eesmärgil teise ELi liikmesriiki. Sellisel juhul tagatakse direktiiviga ajutine juurdepääs isiklikele ja rahalistele hüvedele ning abivahenditele, mis on vajalikud isikliku iseseisvuse tagamiseks, samal ajal kui puuet hinnatakse uuesti uues elukohariigis.

Or. en

Selgitus

Puuetega inimeste mittediskrimineerimine. Puuetega inimestel peaksid olema kõik õigused teistega võrdsetel alustel, mis hõlmab isikute vaba liikumist takistusteta ja individuaalse toetusega. Euroopa Liit peab tagama, et kõik puuetega inimesed ja nende perekonnad saavad kasutada vaba liikumise õigust teistega võrdsetel alustel, sealhulgas sotsiaalkindlustushüvitiste ülekantavus, kooskõlastatult liikmesriikide vahel, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 21.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõige 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide pädevust tagada puuetega inimestele ja, kui see on ette nähtud, neid saatva(te)le või abistava(te)le isiku(te)le, sealhulgas nende isiklikule abistajale / isiklikele abistajatele, erisoodustusi või konkreetseid soodustingimusi, nagu tasuta juurdepääs, vähendatud tariifid või eeliskohtlemine, ega liikmesriikide	4. Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide pädevust tagada puuetega inimestele ja, kui see on ette nähtud, neid saatva(te)le või abistava(te)le isiku(te)le, sealhulgas nende isiklikule abistajale / isiklikele abistajatele, ***ning juhtkoertele ja abikoertele*** erisoodustusi või konkreetseid soodustingimusi, nagu tasuta juurdepääs, vähendatud tariifid või eeliskohtlemine,

pädevust nende tagamist nõuda.	ega liikmesriikide pädevust nende tagamist nõuda.

Or. en

Selgitus

Puuetega inimeste mittediskrimineerimine. Puuetega inimestel peaksid olema kõik õigused teistega võrdsetel alustel. See hõlmab võimalust kasutada isikute vaba liikumist takistusteta ja individuaalse toetusega, mida iga isik vajab.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõige 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
5. Käesolev direktiiv ei piira õigusi, mida puuetega inimesed või neid saatev või abistav isik / neid saatvad või abistavad isikud, sealhulgas nende isiklik(ud) abistaja(d), võivad tuletada muudest liidu õiguse või liidu õigust rakendavate siseriiklike õigusaktide sätetest, sealhulgas nendest, millega tagatakse erisoodustused, eritingimused või eeliskohtlemine.	5. Käesolev direktiiv ei piira õigusi, mida puuetega inimesed või neid saatev või abistav isik / neid saatvad või abistavad isikud, sealhulgas nende isiklik(ud) abistaja(d), ***ning juhtkoerad ja abikoerad*** võivad tuletada muudest liidu õiguse või liidu õigust rakendavate siseriiklike õigusaktide sätetest, sealhulgas nendest, millega tagatakse erisoodustused, eritingimused või eeliskohtlemine.

Or. en

Selgitus

Puuetega inimeste mittediskrimineerimine. Puuetega inimestel peaksid olema kõik õigused teistega võrdsetel alustel. See hõlmab võimalust kasutada isikute vaba liikumist takistusteta ja individuaalse toetusega, mida iga isik vajab.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	ca) „diskrimineerimine puude alusel“

	– puude alusel toimuv mis tahes vahetegemine, välistamine või piiramine, mille eesmärk või tagajärg on kõigi inimõiguste ja põhivabaduste võrdsetel alustel tunnustamise, teostamise või kasutamise tõkestamine või tühistamine poliitika-, majandus-, sotsiaal-, kultuuri-, tsiviil- või mis tahes muus valdkonnas. See hõlmab kõiki diskrimineerimise vorme, kaasa arvatud mõistlike abinõude võtmisest keeldumine.

Or. en

Selgitus

On oluline, et õigusakti tekst sisaldaks määratlusi, mille abil luua liikmesriikide vahel puude tõlgendamise ühine õigustik. Kuna kaardi peamine eesmärk on tagada puuetega inimeste vaba liikumine kogu ELis ja vältida piiranguid, mis piiravad muid kaasnevaid õigusi, on soovitav lisada puuetega inimeste õiguste, toe ja kaitse määratlused nende riikide jaoks, kes on puuetega inimeste õiguste konventsioonist tulenevas õiguste lähenemisviisis maha jäänud, et nad integreeriksid need mõisted oma riigi õigusaktidesse.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(d) „isiklik abistaja“ – isik, kes saadab või abistab puuetega inimesi ning keda tunnustatakse sellena vastavalt siseriiklikele õigusaktidele või tavadele;	(d) „isiklik abistaja“ – isik, kes saadab või abistab puuetega inimesi ning keda tunnustatakse sellena vastavalt siseriiklikele õigusaktidele või tavadele; ***see isik täidab igapäevaelu ülesandeid teise isiku eest või abistab teda nendes, kui nimetatud teine isik ei suuda neid ise täita või vajab sellist abi. Selle eesmärk on edendada iseseisvat elu ja isiklikku autonoomiat ning hõlbustada kogukonnas elamist. Nende kahe isiku suhe on lepinguline ja vastab profiilile, mis kajastab arvukaid ülesandeid, mida tuleb täita.***

Or. en

Selgitus

On oluline, et õigusakti tekst sisaldaks määratlusi, mille abil luua liikmesriikide vahel puude tõlgendamise ühine õigustik. Kuna kaardi peamine eesmärk on tagada puuetega inimeste vaba liikumine kogu ELis ja vältida piiranguid, mis piiravad muid kaasnevaid õigusi, on soovitav lisada puuetega inimeste õiguste, toe ja kaitse määratlused nende riikide jaoks, kes on puuetega inimeste õiguste konventsioonist tulenevas õiguste lähenemisviisis maha jäänud, et nad integreeriksid need mõisted oma riigi õigusaktidesse.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 1 – punkt e

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(e) „eritingimused või eeliskohtlemine“ – konkreetsed, sealhulgas rahaliste tingimustega seotud tingimused, või abi ja toetusega seotud erikohtlemine, nagu tasuta juurdepääs, vähendatud tariifid, eelisjuurdepääs, mida pakutakse puuetega inimestele ja/või, kui see on kohaldatav, neid saatva(te)le või abistava(te)le isiku(te)le, sealhulgas isiklikule abistajale / isiklikele abistajatele või ***abiloomadele***, keda tunnustatakse sellistena siseriiklike õigusaktide või tavade kohaselt, olenemata sellest, kas eritingimusi ja eeliskohtlemist pakutakse vabatahtlikkuse alusel või need on kehtestatud õiguslike kohustustega;	(e) „eritingimused või eeliskohtlemine“ – konkreetsed, sealhulgas rahaliste tingimustega seotud tingimused, või abi ja toetusega seotud erikohtlemine, nagu tasuta juurdepääs, vähendatud tariifid, eelisjuurdepääs, mida pakutakse puuetega inimestele ja/või, kui see on kohaldatav, neid saatva(te)le või abistava(te)le isiku(te)le, sealhulgas isiklikule abistajale / isiklikele abistajatele või ***abikoertele ja juhtkoertele***, keda tunnustatakse sellistena siseriiklike õigusaktide või tavade kohaselt, olenemata sellest, kas eritingimusi ja eeliskohtlemist pakutakse vabatahtlikkuse alusel või need on kehtestatud õiguslike kohustustega;

Or. en

Selgitus

Puuetega inimeste mittediskrimineerimine. Puuetega inimestel peaksid olema kõik õigused teistega võrdsetel alustel. See hõlmab võimalust kasutada isikute vaba liikumist takistusteta ja individuaalse toetusega, mida iga isik vajab.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(a) liidu kodanike ja ***nende*** pereliikmete suhtes, kelle puudestaatust on elukohaliikmesriigi pädevad asutused tunnustanud tõendi, kaardi või muu ametliku dokumendiga, mis on välja antud vastavalt riigi pädevustele, tavadele ja menetlustele, ning, kui see on kohaldatav, neid saatva(te) või abistava(te) isiku(te), sealhulgas isikliku abistaja / isiklike abistajate suhtes;	(a) liidu kodanike ja ***elanike ning liidu kodanike ja elanike*** pereliikmete suhtes, kelle puudestaatust on elukohaliikmesriigi pädevad asutused tunnustanud tõendi, kaardi või muu ametliku dokumendiga, mis on välja antud vastavalt riigi pädevustele, tavadele ja menetlustele, ning, kui see on kohaldatav, neid saatva(te) või abistava(te) isiku(te), sealhulgas isikliku abistaja / isiklike abistajate***, ning juht- ja abikoerte*** suhtes;

Or. en

Selgitus

Puuetega inimeste mittediskrimineerimine. Puuetega inimestel peaksid olema kõik õigused teistega võrdsetel alustel. See hõlmab võimalust kasutada isikute vaba liikumist takistusteta ja individuaalse toetusega, mida iga isik vajab.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõik 1 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	ba) iga isiku suhtes, kellel on puuetega inimeste õiguste konventsiooni artikli 1 tähenduses tegelik puue, kui ta elab ja on ümber asunud mõnda muusse ELi liikmesriiki kui tema päritoluriik, isegi juhul, kui tal ei ole elukohaliikmesriigis tunnustatud puudestaatust.

Or. en

Selgitus

Puuetega inimeste mittediskrimineerimine. Puuetega inimestel peaksid olema kõik õigused teistega võrdsetel alustel. Ettepanekus väidetakse, et kõiki puuetega inimesi, kelle suhtes kohaldatakse puuetega inimeste õiguste konventsiooni artikli 1 esimest lõiku, tuleks kaitsta igasuguse diskrimineerimise eest. Oleks ebajärjekindel, kui EL, olles ratifitseerinud selle rahvusvahelise lepingu, esitaks samal ajal õigusakti ettepaneku, mis lubab väga paljusid

puuetega inimesi diskrimineerida.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõik 1 – punkt b b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	bb) puuetega inimeste suhtes, kes viibivad ELi liikmesriigis rahvusvahelise kaitse olukorras.

Or. en

Selgitus

EL lisas rahvusvahelise kaitse saamise tingimused oma õigusaktidesse ja laiendas seda mõistet, luues lisaks pagulastele rahvusvahelise kaitse saamise õigusega isikute, nimelt täiendava kaitse saajate kategooria.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõik 1 – punkt b c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	bc) liidu kodanike suhtes, kellel on tervisetõend autismispektri häire diagnoosimise kohta, mille on välja andnud või kinnitanud riiklikest vahenditest toetatav tervishoiuteenistus.

Or. en

Selgitus

Many people with ASD in the EU receives a late diagnosis, without access to specialized support resources. Much of The disability assessment systems doesn't recognize autism, and it's not covered by this Directive; therefore many people with ASD do not have any disability certification, only a diagnosis, increasing, among others, isolation and exclusion. Intellectual disability is sometimes associated with ASD, but it isn't a defining part of it. This is recognized in the international classifications (DSM 5). The AM aims to comply with the provisions of resolution 2023/2728(RSP); Art. 6 and 7.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1a. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et tunnustada kõiki puuetega isikuid, kes on Euroopa puudega isiku kaardi omanikud, isikutena, kes on spetsiaalselt kaitstud puude alusel diskrimineerimise eest ning kellel on sellest tulenevalt õigus kasutada kogu ELis õiguskaitsevahendeid ja mehhanisme, mis on ette nähtud õiguste rikkumise ja tõhusa võrdse kohtlemise puudumise vastu.

Or. en

Selgitus

Uus lõige vastab tungivale vajadusele, et direktiiv kehtestaks vähemalt minimaalsed konkreetsed meetmed selle tõhususe suurendamiseks, suunates liikmesriikide tegevust, tagamaks, et see on kooskõlas direktiivi eesmärkidega ja täidab seega puuetega inimeste õiguste konventsiooni mandaati. Puuetega inimeste mittediskrimineerimine. Puuetega inimestel peaksid olema kõik õigused teistega võrdsetel alustel. Puuetega inimesed saavad kasutada isikute vaba liikumist üksnes juhul, kui puudestaatust tunnustatakse täielikult kõigis ELi liikmesriikides.

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõige 3 – punkt a

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(a) kui käesoleva artikli lõikes 1 osutatud eritingimused või eeliskohtlemine hõlmavad soodustingimusi puuetega inimesi saatva(te)le või neid abistava(te)le isiku(te)le, sealhulgas isiklikule abistajale / isiklikele abistajatele, või konkreetseid tingimusi abiloomadele, tagatakse need	(a) kui käesoleva artikli lõikes 1 osutatud eritingimused või eeliskohtlemine hõlmavad soodustingimusi puuetega inimesi saatva(te)le või neid abistava(te)le isiku(te)le, sealhulgas isiklikule abistajale / isiklikele abistajatele, või konkreetseid tingimusi abiloomadele, tagatakse need

soodus- või eritingimused neid saatva(te)le või abistava(te)le isiku(te)le, sealhulgas isiklikule abistajale / isiklikele abistajatele või ***abiloomadele***, võrdsetel tingimustel Euroopa puudega isiku kaardi omanikuga;	soodus- või eritingimused neid saatva(te)le või abistava(te)le isiku(te)le, sealhulgas isiklikule abistajale / isiklikele abistajatele või ***juht- ja abikoertele***, võrdsetel tingimustel Euroopa puudega isiku kaardi omanikuga;

Or. en

Selgitus

Puuetega inimeste mittediskrimineerimine. Puuetega inimestel peaksid olema kõik õigused teistega võrdsetel alustel. See hõlmab võimalust kasutada isikute vaba liikumist takistusteta ja individuaalse toetusega, mida iga isik vajab.

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõige 3 – punkt b

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(b) kui käesoleva artikli lõikes 2 osutatud parkimistingimused ja -rajatised hõlmavad soodustingimusi puuetega inimesi saatva(te)le või neid abistava(te)le isiku(te)le, sealhulgas isiklikule abistajale / isiklikele abistajatele, tagatakse need soodustingimused neid saatva(te)le või abistava(te)le isiku(te)le, sealhulgas isiklikule abistajale / isiklikele abistajatele, võrdsetel tingimustel Euroopa puudega isiku parkimiskaardi omanikuga.	(b) kui käesoleva artikli lõikes 2 osutatud parkimistingimused ja -rajatised hõlmavad soodustingimusi puuetega inimesi saatva(te)le või neid abistava(te)le isiku(te)le, sealhulgas isiklikule abistajale / isiklikele abistajatele, tagatakse need soodustingimused neid saatva(te)le või abistava(te)le isiku(te)le, sealhulgas isiklikule abistajale / isiklikele abistajatele, võrdsetel tingimustel Euroopa puudega isiku parkimiskaardi omanikuga***, kui kaardi omanik on autos***.

Or. en

Selgitus

A personal assistant of a person with disabilities performs or collaborates with them in every day tasks, Bearing in mind that the purpose of the provision of support or assistance isto promote independent living and the inclusion of people with disabilities in the community; it's essential that persons accompanying or assisting the holder of the European Parking Card are included. The aim of the regulation is not in itself to benefit the person accompanying or assisting the disabled person, so the legal provisions of this regulation are applicable as long as the card holder is in the vehicle.

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	3a. Teenuseosutajad täidavad järgmisi kohustusi ja meetmeid:
	a) teenuseosutajad on kohustatud tunnustama Euroopa puudega isiku kaardi omanikke isikutena, kes on spetsiaalselt kaitstud puude alusel diskrimineerimise eest, tagades neile kogu ELis juurdepääsu õiguskaitsevahenditele ja mehhanismidele, mida nad saavad kasutada oma õiguste rikkumise korral;
	b) teenuseosutajad tagavad, et nad osutavad teenuseid kooskõlas käesolevas direktiivis sätestatud juurdepääsetavusnõuetega;
	c) teenuseosutajad esitavad vajaliku teabe kooskõlas I lisaga ja selgitavad, kuidas nende teenused vastavad kohaldatavatele juurdepääsetavusnõuetele. Teave tehakse üldsusele kättesaadavaks kujul, mis on kõigile puuetega inimestele üldiselt juurdepääsetav;
	d) nõuetele mittevastavuse korral võtavad teenuseosutajad parandusmeetmed, mis on vajalikud teenuse vastavusse viimiseks kohaldatavate üldiste juurdepääsetavusnõuetega.

Or. en

Selgitus

Selle uue lõike eesmärk on vältida ohtu, et avaliku ja erasektori teenuseosutajate ja tegevuse pakkujate kohustused vähenevad. Eelisseisund, mis on tekstis antud ettevõtjate õigusele tagada võrdne juurdepääs, ei saa olla absoluutne. Ettepanek peaks sisaldama vähemalt minimaalseid hoolsuskohustusi, et tagada teenuseosutajate ühtne kohustuste süsteem kogu ELis.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Liikmesriikide väljastatud Euroopa puudega isiku kaarte tunnustatakse vastastikku kõigis liikmesriikides.	2. Liikmesriikide väljastatud Euroopa puudega isiku kaarte tunnustatakse vastastikku kõigis liikmesriikides ***ja ELi institutsioonides. Euroopa puudega isiku kaart on ühilduv mis tahes riikliku puude tunnustamise kaardi või tunnistusega.***

Or. en

Selgitus

Liikmesriikide väljastatud Euroopa puudega isiku kaarte tunnustatakse vastastikku kõigis liikmesriikides ja ELi institutsioonides. Euroopa puudega isiku kaart on ühilduv mis tahes riikliku puude tunnustamise kaardi või tunnistusega.

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. Euroopa puudega isiku kaardi väljastab või seda pikendab elukohaliikmesriik ***otse või*** puudega isiku taotluse alusel. See väljastatakse ja seda uuendatakse sama ajavahemiku jooksul, mis on sätestatud kohaldatavates siseriiklikes õigusaktides puudetunnistuste, puudega isiku kaartide või puudega isiku puudestaatust tõendavate muude ametlike dokumentide väljastamiseks.	4. Euroopa puudega isiku kaardi väljastab või seda pikendab elukohaliikmesriik puudega isiku taotluse alusel. See väljastatakse ja seda uuendatakse sama ajavahemiku jooksul, mis on sätestatud kohaldatavates siseriiklikes õigusaktides puudetunnistuste, puudega isiku kaartide või puudega isiku puudestaatust tõendavate muude ametlike dokumentide väljastamiseks. ***Elukohariigi muutumise korral võib pikendamisperioodi 6–8 kuu võrra pikendada.***

Or. en

Selgitus

Tuleks rõhutada Euroopa puudega isiku kaardi vabatahtlikku laadi. Puuetega inimesed võivad ise otsustada, kas nad soovivad kaarti taotleda, ilma et nad oleksid sunnitud omama kaarti puude tõendamiseks.

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	5a. Euroopa puudega isiku kaart väljastatakse (esmakordselt ja järgnevalt) tasuta, nii et taotlev isik ei pea selle eest maksma.

Or. en

Selgitus

Uue õiguse loomine ei tohiks tuua puuetega inimestele kaasa lisakulusid, liigset bürokraatiat ega suurt halduskoormust. Peale selle on puuetega inimesed sotsiaalses ja majanduslikus mõttes äärmiselt haavatav elanikkonnarühm, kes peaks saama kasu sellest positiivsest meetmest, mis seisneb Euroopa puudega isiku kaardi väljastamisel maksmisest vabastamises.

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 6

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
6. Liikmesriigi väljastatav Euroopa puudega isiku kaart peab kehtima vähemalt sama kaua kui pikima kehtivusajaga puudetunnistus, puudega isiku kaart või mis tahes muu puudestaatust tunnustav ametlik dokument, mille on asjaomasele isikule väljastanud liikmesriigi pädev asutus oma territooriumil.	6. Liikmesriigi väljastatav Euroopa puudega isiku kaart peab kehtima vähemalt sama kaua kui pikima kehtivusajaga puudetunnistus, puudega isiku kaart või mis tahes muu puudestaatust tunnustav ametlik dokument, mille on asjaomasele isikule väljastanud liikmesriigi pädev asutus oma territooriumil. ***Elukohariigi muutumise korral võib pikendamisperioodi 6–8 kuu võrra pikendada.***

Or. en

Selgitus

Kehtivuse ja vastastikuse tunnustamise puhul tõstatuvad küsimused võimaliku kaitseta oleku kohta juhul, kui kodanik vahetab elukohariiki ja riikliku kaardi taotlemise protsess on pikem kui algse liikmesriigi väljastatud Euroopa kaardi kehtivusaeg.

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	7a. Kogu Euroopa puudega isiku kaardi vormi, vastastikuse tunnustamise, väljaandmise ja kehtivusega seotud protsessi vältel tuleb tagada üldine juurdepääsetavus.

Or. en

Selgitus

Üldise juurdepääsetavuse tagamine. Vastavalt puuetega inimeste õiguste konventsiooni artiklis 9 sätestatud mandaadile peaks Euroopa puudega isiku kaart edendama kaupade, toodete ja teenuste pakkumist üldiselt juurdepääsetavates tingimustes ja vormingutes. Euroopa puudega isiku kaart tuleks väljastada füüsilisel ja digitaalsel andmekandjal, mõlemal juhul üldiselt juurdepääsetavana, sealhulgas arvestades kognitiivseid juurdepääsutingimusi.

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 7 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	7b. Kui puudega isikul on nii Euroopa puudega isiku kaart kui ka parkimiskaart, kehtestatakse paindlikud ja lihtsad valemid, mis võimaldavad samasugust materiaalset ja/või digitaalset tuge, et vältida tarbetut halduskoormust.

Or. en

Selgitus

Ettepaneku eesmärk on vältida vaevalist dubleerimist, bürokraatiat ja halduskoormust, mida meie arvates on uute juurdepääsetavate tehnoloogiate abil lihtne vältida.

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõige 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. Euroopa puudega isiku parkimiskaardi väljastab või seda pikendab elukohaliikmesriik puudega isiku taotluse alusel. ***See väljastatakse või seda uuendatakse mõistliku aja*** jooksul ***alates taotluse esitamise kuupäevast, kuid mitte rohkem*** kui ***60 päeva*** jooksul.	4. Euroopa puudega isiku parkimiskaardi väljastab või seda pikendab elukohaliikmesriik puudega isiku taotluse alusel. ***Kui parkimiskaardi pikendamise taotlus esitatakse kohaldatavates riigi õigusnormides ette nähtud ajavahemiku*** jooksul***, pikeneb varem väljastatud kaardi kehtivus kuni menetluse lõpuni.*** Kui ***taotlus esitatakse 90 kalendripäeva*** jooksul ***pärast kuupäeva, mil viimase välja antud kaardi kehtivusaeg lõppes, loetakse kaart edasi kehtivaks kuni vastava pikendamismenetluse lõpuni***.

Or. en

Selgitus

Soovime rõhutada, kui oluline on, et Euroopa puudega isiku kaardi kehtivus ja tunnustamine ei sõltuks pikendamismenetlustest, mis võivad viia olukorrani, kus puuetega inimesed on õigusliku kaitseta.

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	3a. Lisaks peaksid Euroopa institutsioonid levitama pidevalt teavet ja pakkuma koolitusi Euroopa puudega

isiku kaardi kohta, korraldades selle kasutamise kohta järjestikuseid koolitusi ja teadlikkuse suurendamise kampaaniaid vormingus, mis tagab üldise juurdepääsetavuse, ning milles osalevad puuetega inimesed ja neid esindavad organisatsioonid. See teave peaks selgelt sisaldama kaardi vabatahtlikku laadi. Sel eesmärgil tuleks liidus teha kättesaadavaks eraldi eelarveread.

Or. en

Selgitus

Euroopa institutsioonid ise, eelkõige Euroopa Komisjon, peaksid aktiivselt osalema teabe andmises selle olulise vahendi kohta, et tagada isikute vaba liikumine liidus, ja tagama seda tehes selle üldise juurdepääsetavuse. Kampaaniad aitavad suurendada kaartide aktsepteerimist ja tuntust. Samuti peame kogu ELi teenuseosutajatele mõeldud koolitusprogramme hädavajalikuks, et tagada asjakohaste teenuste pakkumine.

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	7a. Selleks et luua ELi tasandil keskne infosüsteem, tuleks luua veebisait, mis sisaldab kogu teavet Euroopa puudega isiku kaardi või Euroopa puuetega inimeste parkimiskaardi kohta ning vajaduse korral selle taotlemise viisi kohta üldiselt kättesaadavas vormingus kõigis Euroopa Liidu keeltes, sealhulgas viipekeeles, kergesti loetavas keeles ning alternatiivsete ja augmentatiivsete sidevahendite teel.

Or. en

Selgitus

Kui ELi tasandil luuakse keskne infosüsteem, milles säilitatakse Euroopa puudega isiku kaardi omanike asjakohaseid andmeid, võimaldab see teenuseosutajatel kõigis liikmesriikides hõlpsasti kontrollida kaardi ehtsust ja pääseda juurde asjakohaste teenuste osutamiseks

vajalikule teabele. Lisaks võiks see süsteem hõlmata reaalajas teavitamise funktsiooni, et ajakohastada kaartide kehtivust ning tagada nende ajakohane ja turvaline kasutamine kogu Euroopa Liidus.

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 7 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	7b. Puuetega inimesi esindavad organisatsioonid tuleks kaasata kogu arendamis-, kavandamis-, rakendamis-, järelevalve- ja hindamisprotsessi.

Or. en

Selgitus

Kodanikuühiskonna dialoog. Ettepanek on põhjendatud puuetega inimeste õiguste konventsioonist tuleneva kodanikuühiskonna dialoogi ja kaasvalitsemise põhimõttega. Organiseeritud puuetega inimeste kodanikuühiskonnal on keskne roll kogu õigusloomeprotsessis, mille tulemusel võetakse standard üle. Kodanikuühiskonna organisatsioonid pakuvad eksperditeadmisi ja esindavad protsessis puuetega inimeste huve.

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 13 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(a) sätted, mille kohaselt puuetega inimesed võivad siseriikliku õiguse alusel pöörduda kohtute või pädevate haldusasutuste poole, kui rikutakse käesolevast direktiivist ja seda rakendavatest siseriiklikest sätetest tulenevaid õigusi;	(a) sätted, mille kohaselt puuetega inimesed ***ja neid esindavad organisatsioonid*** võivad siseriikliku õiguse alusel pöörduda kohtute või pädevate haldusasutuste poole, kui rikutakse käesolevast direktiivist ja seda rakendavatest siseriiklikest sätetest tulenevaid õigusi;

Or. en

Selgitus

Kodanikuühiskonna dialoog. Ettepanek on põhjendatud puuetega inimeste õiguste konventsioonist tuleneva kodanikuühiskonna dialoogi ja kaasvalitsemise põhimõttega. Organiseeritud puuetega inimeste kodanikuühiskonnal on keskne roll kogu õigusloomeprotsessis, mille tulemusel võetakse standard üle. Kodanikuühiskonna organisatsioonid pakuvad eksperditeadmisi ja esindavad protsessis puuetega inimeste huve.

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 13 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	2a. Tuleks luua asutus, et rajada institutsiooniline mehhanism Euroopa puudega isiku kaardi rakendamise, järelevalve ja hindamisega seotud eeskirjade täitmise jälgimiseks ja kontrollimiseks.

Or. en

Selgitus

Ettepanek põhineb vajadusel tagada standardi tõhus kohaldamine, milleks peame oluliseks lisada nõuetele vastavuse poliitika ja institutsiooniline mehhanism nõuete täitmise järelevalveks ja kontrollimiseks ning struktuur, mille kaudu suunatakse kasutajatelt tulnud kogutud ettepanekuid ja kaebusi. Euroopa Komisjon peaks pidevalt jälgima standardi rakendamist ja hindama korrapäraselt selle tõhusust. See võimaldab vajalikke kohandusi ja tagab kasu puuetega inimestele ELis.

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Nad kohaldavad kõnealuseid norme alates pp/kk/aa [***30*** kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist].	2. Nad kohaldavad kõnealuseid norme alates pp/kk/aa [***20*** kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist].

Or. en

Selgitus

Meie arvates on see oluline reegel, et tagada puuetega inimeste õigused liidu kodanikena, ja seda tuleks kohaldada niipea kui võimalik, kui kõik Euroopa õiguses nõutavad formaalsused on täidetud.